

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula

Videk Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Szemle.

A kormány tagjai szolidarisak mind a készpénzfizetés, mind a katonai követelések kérdésében. Senki sincs, a ki jelentősebb nemzeti vívmányok nélkül lehetők vélné a válság békés megoldását. A döntés újból elhalasztottak.

A többségi pártoknak fölötté kellemetlen ez az újabb elhalasztás. Minden irányban kívánatos volna, hogy tisztult helyzet és végleges állapot keletkezzen; mert a bizonytalanság immár szinte elviselhetetlenné vált. Érzik ezt a kormány tagjai is, még sem kerülhettek el a várakozásnak további elnyújtását, a midőn a király a követelményekre nézve részletező tárgyalást kért. Nyilvánvaló volt, hogy a Justh-csoport, továbbá Kristóffy és szövetségesei ezt ki fogják használni a kormány pozíciójának gyöngítésére; de a miniszterek — a nagy felelősség tudatában — nem terhetek ki a további tárgyalás elöl, a mikor tudják azt, hogy a király alkotmányosan akarja megoldani a válságot.

Nagyon természetes, hogy az új helyzet és a függetlenségi párt kettészakadása elenk mozgalmat idézett elő az országban. Feltűnnek a pártos ellentétek s minden kerületből hétfelre jelentés érkezik, a melyek mindenike mást mond és más-más pártnak kedvez. Ha Justh-parti lett a képviselő, akkor Kossuth hívei mozdulnak meg és bizalmatlanságot szavaznak. Ha pedig Kossuth-parti a követ: akkor ott is összeverődik egy csapat s rendszerint a levált ellenjelölti vezetése alatt — mozog és tüntet a megválasztott képviselő politikája ellen. A hány csoport és a hányféle ambíció rejlik valamely kerületben, annyiféle gyűlés és határozat keletkezik, a mely mind az egész kerület, sőt a nemzet nevében nyilatkozik pro vagy kontra. És ezek a nyilatkozatok és gyűlékezések olyan bonyodalmas kavardást okoznak, a melyeken azután elindulni — főképpen távolról — fölötté bajos.

De erősen buzgólkodik Kristóffy úr is, mint a bécsi lapok egy részéből kitetszik. Kristóffy főképpen az osztrák keresztényszocialista párttal és lapokkal tart fenn szoros kapcsolatot, s Lueger hívei csak arra adnak valamit, a mivel Kristóffy bolondítja őket. Ez vegre is nagyon érthető. Szinte hihetetlen, hogy a bécsiek mily kevéssé ismerik Magyarországot s így nagyon természetes, hogy az az ő kedvelt emberük, a ki az ő szájuk ize szerint beszél nekik, — bármilyen bolondot mond is.

A magyar nemzet egy darabig még türelmre és békétűrésre van utalva, de a türelmi próba már nem tarthat soká. A várakozásban megnyugtató lehet az a tudat, hogy a kormány tagjai szilárdan megállnak a nemzeti követelmények álláspontján; mert hiszen ez okozza a késedelmet a válság meg-

oldásában. És biztató momentum az, hogy az összekötöttek a királlyal fennáll és tárgyalások folynak, a melyek remélhetően a nemzeti álláspont diadalával fognak végződni.

A király megsemmisítette a román konzisztóriumnak azt a határozatát, a mely Apponyi nyelvredeletére vonatkozik. Ez az esemény beszédes példája annak a bizalomnak, a mellyel a király a kormánnyal szemben viseltetik.

A Kossuth-párt és a Justh is hűségesen beszámol a párttagok számának szaporodásáról és a vidéki üdvözlésekről. Mind a két párt hatalmasan gyarapodik a referádák szerint és csak az a baj, hogy Justhek rendszeren valótlanul jelzik azt a kis eljenzést, a mi valahol a vidéken Kossuthot illette volna. Az a különbség, hogy a Kossuth-pártnak főispán tagjai is vannak, még pedig szép számmal, míg a Justh-pártnak egy főispánja sincs, mert lemondottak s nagy részben el is bocsáttattak.

A Kossuth-parti főispánoknak a lapok által közölt érdekes nevsorában nincs megfelemlítve báró Kemény Árpád főispán úr, pedig ő egyike azoknak, kiket Kossuth szívesen látott bizalmasai körében.

Regen tulajdoképpen csak két párt volt a képviselőházban: a nagy szabadelvű többség és a függetlenségi kisebbség. A 40 horvát nem kepezett külön csoportot, mint most, a többi különállású képviselő még párttörődék értékevel sem bírt. Most — az új nemzeti politikának nem nagy dicséretére van: 7 párt és 3 töredék! A 40 horvát és 26 nemzetiségi párti oly jelentékeny, hogy számolni kell velük. Az új választás után még több párt lesz valószínűleg.

Az új vágóhid.

November hó 14-én délután be lett mutatva az új vágóhid, mely Nagyenyed idegenforgalmát a villanyteleppel együtt észrevehetően emeli, a vármegyei és azon kívüli állatorvosoknak, kik nehéi Török György állatorvos végtisztességételére jöttek városunkba, és felhasználták az időt ezen országos hírű modern intézmény megsejtelésére.

Jóllehet a vágóhid a villanyos világítás bevezetésének hiánya miatt, mely tovább már nem volna halasztandó, nem ragyoghatott az esti órában fel 4 és fel 5 óra között teljes fényben, mégis meglepte állatorvosainkat, a szép vágócsarnok, a paczalmosó, kut, istálló, perzselő, gőz és vízvezeték.

Leginkább meglepte azonban a látogatókat a vágóhid igazi fenyőpontja, a modern berendezésű hűtőrendszer, mely jéggyártással is kapcsolatos.

A vágócsarnokból mennyezeti síneken lehet

vinni a tisztított friss húst a mázsálóra, onnan az előhűtőbe és hűtőbe.

A hűtőbe a levegő sósvízben megmosva a bakteriumoktól zugva rohan be az előhűtőbe és folyton szellőzésre, mozgásra, megfrissülésre kényszeríti a levegőt, míg a természetes jéggel hűtött kamarákban a hús 1—2 nap alatt nyálkasodásnak indul és nem tartható minden romlás nélkül, úgy mint tele a padlason megfagyva.

Egy másik előnye ezen hűtőnek, hogy éppen a legnagyobb nyári és őszi melegekben szokott teljes üzemben tartatni, mikor legnagyobb szükség van rá, míg a természetes jég akkor szokott kifogyni, mikor legnagyobb a meleg.

A hűtőnek egy másik előnye, hogy a hentes-ipar termékek, kolbászfele, sonka, szalonna eltartására is alkalmas, és mészárosainknak alkalmat ad nemcsak a belső szükséglet fedezésére, hanem az egész vármegye, sőt az ország és külföld szükségletének egy részét is fedezni, hiszen állattenyésztésünk jelentékeny és még meg volna kétszerezhető, mint Németországban történt az utóbbi évtizedekben; csak alkalmazni kell a tudomány vívmányait a mezőgazdaság és iparban s a kedvező eredmény nem maradhat el.

Különben 1906 évben kivitelünk volt az országból: Leölt szárnyas 17, friss hús 13, disznósír 9, vaj 9, szalonna 7, szalámi 4 millió kor., összesen 60 millió korona, ezenkívül eleven állatokból 219 millió a kivitel, és csak 13 millió a behozatal.

A megyesi állatorvos felemlítette, hogy náluk az idén 1200 drb sertést hizlaltak 70 000 korona kereseti nyereseménnyel, a mi 35%-nak felel meg.

Itt az ideje, hogy mi is feláltsunk egy sertéshizlalt, amire eddig is csak a hűtőért vártunk, mert ez a helybeli fogyasztást is lehetővé teszi.

Egy szalámi gyár felállítása tekintetében is megindulnak a tanulmányok, hogy az ipar ezen ága se legyen parlagon, ha valamelyik mészárosunk megúrná a főnyereményt.

A vágóhidat Rafael Oszkár városi állatorvos szokszertű magyarázat kíséretében mutatta be

Vegyes hírek.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** f. hó 23-án tartja Kolozsvart jubilaris közgyűlését, melynek részletes programját már ismertettük lapunk egyik múlt számában. Ezen a jubilaris közgyűlésen vármegyénk is részt vesz. A küldöttség tagjai Kemény Árpád báró főispán és Bánffy Kázmír báró alispán vezetésével Bethlen Sándor gróf, Bánffy Ferencz báró, Fogarasi Albert, Inczedy-Joksmán Ödön dr., Korodi Péter, Kemény Pál báró, Lázár István, Lengyel György dr., Szalánczy Jenő, Wesselényi Ferencz báró, Teleky Árvéd gróf és Zeyk Dániel törvényhatósági bizottsági tagok.

— **Erzsébet ünnepélyt** tartottak a helybeli leányiskolában f. hó 19-ikén. Az ünnepély műsora: 1. Himnus. Kérés III. és IV. oszt. 2. „Erzsébet“. Irta: Farkas Imre

szavalt: Székely Anna III. oszt. növ. 3. Erzsébet királynéről felolvasott: Kárpáti Sándorné igazgató. 4. „Emlékezés Erzsébet királynőre”. Irta: Minke Béla, szavalt: Neumann Erzsébet IV. oszt. növ. 5. Gyász-dal, Lehulott a . . . Karének III. és IV. oszt. 6. „Volt egyszer egy királynő”. Irta: Szabolcska Mihály, szavalt: Farnos Piroska IV. oszt. növ. 7. „Szendergő”. Énekelte a IV. oszt.

— **Időjárás.** A Meteor szerint a nov. 22. és 24-diki napok csapadékkal teliesebb jellegű idővel köszöntenek be, többnyire havazással. Különösen 25-dikén lesz nagyobb időváltozás. November vége és december eleje állandóbb száraz jellegű időjárást ígér, decz. 4-ike körül a hőmérséklet alacsony lesz. Mig utánna csak 21-dikén lesz hőesés és 26-dikán keményebb hideg. Az általános következtetés az, hogy gyengébb telünk lesz a mult évinél.

— **Beszámoló.** Gáspár János a nagyenyedi választókerület volt Kossuth— most Justh-párti képviselője f. hó 28-án beszámolót tart városunkban. Ugyanekkor rendkívüli közgyűlést is tart a pártkör, hogy újabb állást foglaljon az önálló bank mellett.

— **A kollégiumi ismeretterjesztő** előadást csütörtökön este Doczi Ferencz, az újan megválasztott fizikai tanár tartotta. A Röntgen-sugarakról, az újabb találmányok ismertetését is érintve igen tanulságos és mindvégig érdekes előadását eleven figyelemmel hallgatta a szépszamu közönség. — A jövő csütörtökön a rádiumról tart előadást.

— **Kossuth-mauzoleum.** A budapesti kerepesi temetőben elkészült Kossuth Lajos emlékre a mauzoleum. Az ünnepélyes átadást f. hó 25-én tartják meg, amikor hamvait is elhelyezik a mauzoleumban.

— **Megjutalmazott tanítók.** Az Emke f. hó 17-én tartott közgyűlésén az alfabetá tanfolyam sikeres vezetéseért vármegyeinkből Székely Samu özdi állami tanító 200, Csepri Lajos marosgombási állami tanító 100 korona jutalomban részesültek.

— **Minden drágul.** Híre kering, hogy nemsokára behozzák a gyufamonopóliumot minálunk és ennek tetejébe megdrágítják a a szivni valókat, dohányt, szivarnak, cigarettának az árát is. Miután el lehet mondani, hogy a nemzetnek egyharmad része (a tizenhét éven felüli férfilakosságot számítjuk) dohányosokból áll, ez a hír nagyon sok embert fog érdekelni, ha pedig megvalósul, nagyon sok zsebet fog érinteni. Miután ételre és italra máris olyan rendkívüli a fogyasztási adó, hogy azt — különösen ma az abnormis élelmiszer drágítás idejében — emelni már nem lehet, a gyufára gondoltak. Olasz- és Franciaország már regén adót vetettek ki a gyufára, most mi következünk. Ez előre volt látható, sőt egyenesen kikerülhetetlennek látszik. A monarchia amely nagyhatalom is, a parlamentarizmus látszatára is ad valamit, kénytelen a rettenetes katonai terheket vállalni és mert az egyenes adók emelésétől — éppen mert látszólagosan parlamentáris országokból áll — fél, végre is az emberek minden fogyasztási és szükségleti cikkeire ráteszi a kezét.

— **Megjelent a Nagyenyedi Naptár.** A 49-ik évfolyamu „Közhasznú Nagyenyedi Lőcsey Sp. Lajos-féle Naptár” megjelent az 1910-ik esztendőre. A közhasznú és sok érdekes tudnivalóval teli naptárt ajánljuk közönségünknek. A gazda, az iparos és általában mindenki megtalálja benne azokat a

hasznos tudnivalókat, amelyekre naponként szüksége van. Az országos vásárok betű, hónap és naponkénti összeállításban a legpontosabban találhatók a naptárban. Ára 30 fillér, tehát a legolcsóbb az összes ilyen tartalmú naptárak között. Kapható Cirner és Földes kereskedéseiben.

— **Epilepsziában** (nehézkör) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek közép-pontja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykoronautca 18. hozsított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul. 279 1—1

— **A viasztetsző szaga** és íze következtében oly nehezen bevehető csukamajolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszertárban árusítatik.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlen kell. Ha „Rethy” névre figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti pemetű-cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Rethy” név.

— **Egyetlen megbízható módszer** a pezsgő megítélésénél a következő: a megbírálandó pezsgőből töltünk meg egy poharat, ugyisint egy másik pohárral az összehasonlításra kiszemelt pezsgőből is, és hagyjuk állani. Ha a szesav nagyrészt elillan a poharak kissé megmelegedtek, akkor hasonlítsuk össze a pezsgőt. A hibás pezsgő emelgős ízű, rendszeren sárgás színű. Nemes jellegű, finom borillatú s világos színűt az „Andrényi sec” még órák múlva is megtartja s bármely pezsgővel kiállja a versenyt.

CSARNOK.

Hagenbeck és az állatvilág.

(Mutatvány az „Állatvilág” című gazdagon illusztrált havi folyóiratból. Előfizetés egész évre 5 korona. Budapest, VII., Damjanich-utca 36.)

Ki ne hallotta volna ezt a nevet: Hagenbeck. Gyermekkorom legkedvesebb emlékei fűződnek ehhez a névhez. Mikor az állatkert, vagy az állatseregletek csodáit bámultam és megkérdeztem, ki hozta ide ezeket olyan messziről, a felelet ez volt: Hagenbeck.

Mikor a messze idegen országok fekete-bőrű népeit először bámultam meg a budapesti állatkertben, akkor is az ő nevével emlegették.

És méltán. Hogy Európa művelt népe a messze idegen országok lakosságával és állatvilágával közvetlenül is megismerkedhetett, abban senkinek sincs akkora érdeme, mint Hagenbeck Károlynak. Európa legnagyobb állatkereskedését ő teremtette meg a mult században. Szervezett néprajzi karavánokat, hogy a vadon élő népeket bemutat-hassa a művelt országok nagy városaiban. Volt czirkusz-igazgató és állatidomító és ő alapította meg a legkorszerűbb állatkertet, a stellingeni híres „állat-paradicsomot” Hamburg mellett.

Legújabb emlékiratait adta ki diszes könyv alakjában. Változatos, küzdelmes élete és az állatokon tett megfigyelései megérdemlik, hogy ebből az érdekes könyvből elmondjunk egyet-mást.

Az állatvilág szeretetét Hagenbeck atyjától örökölte, a ki Hamburgban halckereskedő

volt. Halászaik gyakran hoztak neki egy-egy fókát, vagy egyéb tengeri állatot, a mit ő mutatványos bódéjában kiállított és ez lassanként jövedelmező mellékfoglalkozása lett. Megvette a kikötőbe érkező hajósoktól az idegen országokból hozott eleven ritkaságokat és azokkal kereskedni kezdett. Mikor az új üzlet teendőit már nem győzte, átadta azt akkor 13 éves Károly fiának. Az ifjú bámulatos ügyességgel és akaraterővel kezd munkához, eleinte atyja és testvérei segítségével és a mit az iskolában meg nem tanulhatott, arra megtanította őt az élet.

Hogy milyen kitartó szívóssággal tört át hivatása minden nehézségén, annak szép példája a következő eset:

Egy napon táviratot kapott Cassanovától, a híres afrikai utazótól, a kitől már többször vásárolt állatokat, hogy siessen segítségére, mert ő sulvosan megbetegedett várja nagy karavánját Suezben. Hagenbeck azonnal odautazik, bőséges baksissal beket csinál a lázongó karavánvezetők közt, a kik titokban már Cassanova kirablására készültek. Azután megegyezésre jut a haldoklóval, a ki az állatok vételárát Bécsben lakó feleségének küldi. Mikor az Alexandriába induló vonatra beszállanak, megszöknek a struczai. Egy hü szolgálja azonban ügyes fogással segít a bajon. Utánuk hajtja a karaván kecskéit. Az elszabadult madarak nem szaladtak messzire és megszokott állattársaik láttára, kikkel hetek óta együtt vándoroltak, önként visszafordultak.

De itt kezdődött csak a baj. A vonatvezető a forró sivatag közepén, egy állomáson lekapcsolta az ő kocsijait és tovább ment azzal a kijelentéssel, hogy a mozdony nem bírja elhuzni azt a tömérdek állatot. Most eszebe jutott a becsi császári múzeumnak egy meghatalmazó levele, a melyet Cassanovától kapott. Ennek a felmutatásával új mozdonyt kapott az állomásfőnöktől és így tovább indulhattak. De a mozdonyvezető reszeg volt és a vonatot örületes gyorsasággal vezette. A kocsikra áradó szikra-eső meggyuladással fenyegette az állatok alomszalmáját, a mit mind ki kellett dobálni. A rettenetes rázódás és a türehtetlen hőség már-már végzetes szerencsetlenséggel fenyegette a feldühödött állatokat, a viztartó edények is összetörték és a szomjúságon nem lehetett segíteni, mikor váratlanul föltűntek a látóhatáron Alexandria házai. Most már csak az atrakodás és a tengeren való átkelés nehézségei következtek. Eanyi bajjal és fáradsággal járt az első nagy állat-sereglet bevonulása Európába. Fojtatjuk.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamajolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamajolaját undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofoteni (norvégországi) csukamajolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle Emulsió

készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a leg-kiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Több pénze akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőttesárukat

csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.
Arjegyék ingyen küldetik.

Sz. 6371—1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Magyarigeni (Erdélyhegyalja) takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatónak, — Márkus Magdalina, Bulgarea Simon és Krisán Vaszília benedeki lakos végrehajtást szenvedő elloni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 78 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a benedeki I. R. 132. sz. tjkvben A + 8. r. sz. 279/1. hr. sz. faház, 280/1. hr. sz. kertre 381 kor., — 9. r. sz. 1346/1/2. hr. sz. szőlő 34 kor., — 10. r. sz. 1360/1. hr. sz. szőlő 44 kor. — 11. r. sz. 1683/2. hr. sz. szántó 54 kor., — 12. r. sz. 1920/1. hr. sz. szántó 20 kor., — továbbá a benedeki I. R. 269. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 1919. hr. sz. szántóra 40 kor., — a denedeki I. R. 320. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 1081. hr. sz. szántó 60 kor., — az ezen tjkvből, időközben 495. sz. tjkvben A + 1. r. sz. alá özv. Betekuj Áronné Pap Karolina javára átjegyzett 720/2. hr. sz. szántóra 89 kor., — a benedeki I. R. 359. sz. tjkvben A + 1. r. sz. a bevezetett közös erdő és legelőből jaro 801/147838. részből Krisán Vasziliát illető 1/3 rész jutalékra 33 kor. 33 fill., — a benedeki I. R. 387. sz. tjkvben A + 1. r. sz. a bevezetett közös erdő és legelőből jaro 539/147838. részre 100 kor., — a benedeki I. R. 564. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 720/1. hr. sz. fekvőből Bulgaria Simont illető felerészjutalékára 20 kor., — az 565. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 13 07/8. hr. sz. fekvőből Márkus Magdalint illető 1/3 részre 66 kor. kikialtási árban azonnelfigyelmuztetéssel, hogy az árverés által az ezen fekvőkre B. 5. a. kir. kinstár javára feljegyzett zalogviszaváltási jog nem érintetik, — a benedeki I. R. 566. sz. tjkvben A + 2. r. sz. 897/2. hr. sz. szántó, 895/2. hr. sz. kaszáló 43 kor., 3. r. sz. 2090/1. hr. sz. szántó 21 kor., — a benedeki I. R. 680. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 788. hr. sz. fekvőből Krisán Vasziliát illető felerészjutalékára 13 kor. — és végre a benedeki I. R. 831. sz. tjkvben 298/2. hr. sz. ház hely, 299a/2. hr. sz. kertre 47 kor., összesen 995 koronában megállapított kikialtási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi december hó 3-ik napján délelőtt 11 órakor Benedek község házában megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért rá

nyugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyeden, 1909. évi szeptember hó 8-án.

Dr. Ács Jenő,
kir. járásbíró.

252 1—1

5828—1909. sz.

közig.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Báthori (Herzsa) dülőben fekvő legelőn mintegy 30 hold terület felszántandó lévén, erre versenytárgyalást hirdetek és felhívom mindazokat, a kik a szántást elvállalni óhajtják az 1909. évi november 24-én megtartandó versenytárgyaláson a gazdasági tanácsos irodájában jelenjenek meg.

Városi Tanács.

Nagyenyed, 1909. november hó 17

Dr. Varró,
polgármester.

290 1—1

Eladó szőlőoltványok

I. oszt. igen szép és dús gyökérzetű egy és két éves Ripária Portalis és Rupesztris-Monticola, alanyra oltva 74 különféle bor és csemegefajtában. Köztük a „Csaba gyöngye“, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Ripária-Port. és Rup. Monticola sima és gyökeres alanyvesszők. Sima zöld oltványok és peronospora-mentes európai sima és gyökeres vesszők.

Kerjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

Erzsébet-szőlőoltványtelep

Tulajdonos: SCHMIDT MATYAS

BOGÁROS (Torontál megye.)

261 5—7 v

6472—1909. szám.

közig.

Hirdetmény.

Nagyenyed város tanácsa a város közönsége tulajdonát képező s a város belterületén fekvő „felső“, „középő“ és „alsó“ egyenként három kövű lisztelő malmait 1909. év december hó 31-én éjféli 12 órától kezdve három egymásután következő évre, tehát 1912. év december hó 31-én éjféli 12 óráig folyó évi november hó 27-én délelőtt 10 órakor a város székháza közgyűlési termében megartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen hasznóbérbe adja.

Kikialtási ár:

- a) a felső malomra nézve 3210 kor.
a) a középső malomra nézve 4821 „
c) az alsó malomra nézve 3710 „

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése illetve első ajánlatuk megkezdése előtt a mindenik malomra nézve megállapított kikialtási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az árverező bizottság kezéhez, mint bánatpénzt letenni.

A részletes feltételek a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi tanácsnak Nagyenyeden, 1909. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Dr. Varró,
polgármester.

291 1—1

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefűcukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

250 4—10

5500

jegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy a

KAISER-FÉLE
MELL-KARAMELLA
a három fenyővel

KÖHÖGÉS,

rekedtség, katarus nyálka, torokfájás és szárhurut ellen a legjobb szer.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Kapható:

SCHIESZL KRAOLY
gyógyszerésznél
BALÁZSFALVÁN.

262 5—24

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Állandóan raktáron vannak:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorban ellen
Borszéki főkut, az ásványvizek királya.
Köszvény ellen.
Borszéki Kossuth, vérésgénység ellen
Bodoki Matild, alkális ásványviz

Baross, vesebaj ellen
Borhegyi, hughajtó
Bohóti, ádító viz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légszűrés ellen
Margitfalvi, ádító ital

Horgász, étvagygerjesztő
Káson főkut (salutaris) jód és litium tartalmú
Répáti, égvényes ásványviz
Székely-Selters, idült gyomorban ellen
Sztójkai, csukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

43 21—22

RAKTAR: FENICHEL HERMANN özégnél NAGYENYEDEN.

Eladó ház.

Nagyenyeden, Tövis-utca 23. szám alatti házastelek kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni: **Pecsi Lászlóval** (megyeházánál.) 286 2-2

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb 20 éves eseresapós kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb 4 éves szőlővesszős tőke 168 fűrt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szőlővesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vettek fel, a hol par méternyire tőle az európai oltványokon a természetes négy-ötzöri permetezés daczára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltári és alá a földet megtorgatni nem kell, vesszője telben seha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a neven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, természetek királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem szímet tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulmányos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és legasülte-tesről is ad részletes, helyes utbizgázításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY pösta, távirda és fűveszelő állomás. Levelezés magyar, német, horvat, szerb és román nyelven. 278 2-7

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, miszerint Budapestről művészeti körutazást téve a városba jöttem s itt tartózkodásom idejére

festészeti műtermet

rendeztem be.

Készítek természet vagy fénykép után életnagyságu arcképeket olajban vászonra, mellkép nagyságtól fogva egész életnagyságuig hű kivitelben felelőség mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, oltár-és szentképeket, régi képek kitisztítását vagy kijavítását, megrei delésre táj-és életképeket.

A legszebb és legbecesebb családi ereklye szeretteink arcképe, a legszebb családi meglepetés, ugyszintén legyeletes az elhunytaknak is arcképeit megörökíteni fénykép után a család számára, melyeket is a legmű-
ben felelőség mellett ígérem, arcz, haj, szem, szin megmagyarazása után legrovidebb idő alatt itt helyben elkészíteni.

Női festészeti és rajziskolát is nyitok, hol alapos oktatást adok szabandkői rajz, színrajz (creon), Pastell-festés és olajfestészetben, vászonra, selyemre, bársony-festésben (tűnunka), ugyszintén temperafestésben, min-ták és természet után.

Az előre haladást tanusitva minden két hónapban kiállítást rendezek a tanulók műveiből.

Beiratkozni lehet műtermemben d. e. 9 órától 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Műtermem: Szentkirály-utca 32 sz.
a megyeház mellett (Szigethy-féle ház).

A művészet iránt érdeklődő urak és úrnők műtermem-ben szívesen láthatnak. Kész szolgáljuk

Vasadi Kallicza Károly,
akad. festőművész.

282 3-5

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, irrekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Nagyenyeden kapható: Kovács József örökösei Bethlen Gábor gyógyszertárában, Dr. Odor Béla Anya csillag gyógyszertárában.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

289 4-26

forduljon minden érdeklődő.

ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcserejek, Tüleváliek, Kerítésnövények, Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok.

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

85 1-

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőket és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 00 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 8% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettük ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Villamosvilágítási berendezéseket

gyorsan, jól és olcsón készít

WINKLER JÁNOS

szaküzlete Nagyenyed, Főtér 5. szám.

Ugyanott hétről hétre kiegészített választék szalon, ebédlő, irodai, hálószoba, konyha, műhely, pincze stb. lámpákban.

Zsinórfüggők, 4 kor., 70 fill., húzók 7 kor. 50 fill., menyezeti lámpák 6 kor., ampolák 11 kor., szalonszállások 29 kor., ebédlőcsillárok 33 koronától feljebb. Legjobb rendszerű fém- és szénszálas izzólámpák. 47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.